

Landstingets kansli

Ekonomiavdelningen
Stefan Schoultz
036-324080
stefan.schoultz@lj.se

Landstingsstyrelsen

Rätt av teckna avtal - revidering

Inledning

Landstingsstyrelsen är landstingsfullmäktiges verkställande politiska organ och ska enligt kommunallagen leda och samordna förvaltningen av Landstingets angelägenheter.

Utifrån den arbetsordning/ politiska organisation som landstingsfullmäktige fattat beslut om har landstingsstyrelsen i särskild ordning fattat beslut om i vilka ärenden som delegation lämnats till styrelsens delegationer eller direkt till enskilda tjänstemän. Nu gällande delegationsordning har fastställts av landstingsstyrelsen 2011-12-13, § 202.

Rätt att fatta beslut enligt delegation eller att disponera medel enligt budget genom beslutattest är inte entydigt med rätt att för Landstingets räkning underteckna avtal. I samband med styrelsens beslut redovisades vilka riktlinjer som gäller för rätt att teckna avtal.

Det har visat sig att det inom området upphandling av varor och tjänster finns vissa oklarheter kring rätten att underteckna avtal efter att delegationsbeslut har fattats. En strikt tolkning av nuvarande skrivning innebär att Landstingets firmatecknare ska underteckna alla avtal där styrelsens tekniska delegation fattat beslut om tilldelning vilket bedöms som orimligt.

Delegationer och avtalstecknande inom upphandling varor och tjänster

Beslutsordningen inom området varor och tjänster är enligt det beslut som landstingsstyrelsen fattade 2011-12-13 följande:

Tekniska delegationen - TD

Delegationen har:

att med undantag av revisionstjänster fatta tilldelningsbeslut om för upphandlingar enligt lagen om offentlig upphandling – LOU vad avser

- varor/tjänster över lagens tröskelvärden
- byggtreprenader överstigande tre miljoner kronor

att besluta i kassationsärenden över 100 000 kronor,

att verka för samordning och enhetlighet vad gäller utrustning och förbrukningsartiklar, dess funktion och användning,

att kontinuerligt följa och hålla sig informerad om utvecklingen inom området offentlig upphandling – LOU, samt fastighet, varu- och tjänsteförsörjning.

Förvaltningsbeslut

För upphandlingar där tilldelningsbeslut inte fattas av tekniska delegationen har landstingsstyrelsen lämnat följande delegationer.

Fastighetsdirektör

1. Upphandling av byggtreprenader understigande 3 miljoner kronor,
2. Upphandlingar varor och tjänster under LOU:s tröskelvärden som direkt är hänförligt till fastighetsområdet
3. Ingå externa hyresavtal där Landstingets sammantagna åtagande över avtalstid inte överstiger 3 miljoner kronor.
4. Fastighetsregleringar av mindre art till exempel servitut och vägreglering.

Inköpsdirektör

1. Upphandling av varor och tjänster under LOU:s tröskelvärden,
- kan vidaredelegeras till inköpshandläggare
2. Försäljning av löseegendom i samband med reinvesteringar eller utrangering om försäljningspris överstiger 0,25 prisbasbelopp men understiger 100 000 kronor.

Trafikdirektör

1. Upphandling under LOU:s tröskelvärden som avser trafikentreprenader och till trafikverksamheten direkt hänförliga system/utrustningar

Avtalstecknande

Nuvarande regelverk är otydligt vad gäller vem som ska underteckna avtal efter att tilldelningsbeslut tagit. För att inga oklarheter ska råda så föreslås att följande riktlinjer tas in i riktlinjer för avtalstecknande inom området varor och tjänster.

Avtalstecknande

Efter att tilldelningsbeslut fattats undertecknas avtal av inköpsdirektör, fastighetsdirektör eller trafikdirektör. Vid vidaredelegation undertecknas avtal av den till vilken vidaredelegering har skett.

För hyresavtal där Landstingets sammantagna åtagande överstiger 3 miljoner kronor ska avtal undertecknas av firmatecknare.

Komplett riktlinje för rätt att teckna avtal redovisas i bilaga.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att godkänna föreliggande riktlinjer för – Rätt att teckna avtal.

LANDSTINGETS KANSLI

Agneta Jansmyr
landstingsdirektör

Stefan Schoultz
ekonomidirektör

Landstingets kansli

Ekonomiavdelning

Rätt att teckna avtal - riktlinjer

Inledning

Landstingsstyrelsen är landstingsfullmäktiges verkställande politiska organ och ska enligt kommunallagen leda och samordna förvaltningen av Landstingets angelägenheter.

Landstingsstyrelsen kan enligt kommunallagen delegera till politisk grupp eller åt en anställd hos Landstinget att besluta på styrelsens vägnar i ett visst ärende eller i en grupp av ärende. Delegationsbeslut ska anmälas i landstingsstyrelsen genom protokoll eller på annat sätt.

Landstingsstyrelsen har i särskild ordning fattat beslut om i vilka ärenden som delegation lämnats.

Landstingsdirektören är ytterst den verkställande tjänsteman som på landstingsstyrelsens uppdrag operativt leder Landstingets verksamhet i enlighet med landstingsstyrelsens riktlinjer och fastställd budget. För den verksamhet som drivs i egen regi har uppdraget preciserats i förvaltningsbudgetar. För egen verksamhet fördelas operativt ansvar på förvaltningschef som rapporterar till landstingsdirektören.

Landstingsdirektören har på delegation att utse beslutsattestanter som med sin attest godkänner/styrker att utgift följer budget, beslut eller direktiv för verksamheten.

Rätt att fatta beslut enligt delegation eller att disponera medel enligt budget genom beslutattest är inte entydigt med rätt att för Landstingets räkning underteckna avtal. Föreliggande PM syftar till att klargöra vem som har rätt att underteckna avtal. Interna avtal/ överenskommelser mellan Landstingets förvaltningar regleras inte av denna PM.

Avtal

Avtal är en överenskommelse mellan två eller flera parter. Avtal kan avse såväl förpliktelser som rättigheter.

Avtal kan exempelvis avse samverkan av olika slag, överenskommelser inom arbetsrättsområdet, lokalförsörjning, upphandling/ inköp av varor och tjänster samt försäljning av varor och tjänster.

Att förhandla och teckna avtal för Landstingets räkning innebär på många sätt ett stort ansvar för att såväl kort- som långsiktiga aspekter beaktas vad avser kostnader, kvalitet, miljö, säkerhet, samverkansmöjligheter, samsyn mellan förvaltningar till samordnade inköp mm.

Firmateckning

Firmatecknare är de som landstingsstyrelsen utsett att teckna Landstingets firma d.v.s. att företa rättshandlingar, som att skriva under avtal, vilka blir bindande för Landstinget.

Landstinget är **en juridisk enhet**. Landstingets firmatecknare är:

- landstingsstyrelsens ordförande alternativt vid förhinder landstingsstyrelsens vice ordförande

med kontrasignation av

- landstingsdirektören alternativt vid förhinder ekonomidirektören

Avtal som är av stor ekonomisk betydelse (belopps- och tidsmässigt) eller som inte uttryckligen i det följande kan undertecknas av annan ska undertecknas av Landstingets firmatecknare.

Landstingsövergripande avtal mm

Civilrättsliga avtal

Exempel på civilrättsliga avtal som ska undertecknas av firmatecknare är exempelvis

- samverkansavtal
- lokalhyresavtal
- trafikavtal
- entreprenader
- bidragsgivning
- försäljning av fast egendom

Avtalsförslag tas fram av handläggande förvaltning.

Arbetsrättsliga avtal

Arbetsrättsliga avtal som ska träffas centralt är:

- kollektivavtal
- lönenivåhöjningar vid sidan om avtal
- avgångsvederlag
- särskild avtalspension
- avtal om ersättning för speciellt uppdrag.

Personaldirektören företräder Landstinget i samband med förhandlingar med fackliga organisationer eller andra arbetsrättsliga organ och undertecknar avtal.

Beslut om avtal om särskild avtalspension fattas lönedlegationen

Förvaltningsavtal

Upphandling varor och tjänster

Upphandling av varor och tjänster ska ske i enlighet med de befogenheter som följer av landstingsstyrelsens delegationsbeslut.

Landstingsdirektören utser årligen beslutsattestanter som inom ansvarsområde har rätt att besluta om utgift inom ramen för fastlagd budget. Beslut om utgift innebär inte automatiskt befogenhet att upphandla och därmed rätt att teckna avtal. Vem som har rätt att upphandla och därmed teckna avtal regleras i det följande.

Det åligger avtalstecknare att hos beslutsattestant försäkra sig om att avtalet följer fattade beslut i form av budget eller annan beslutad riktlinje för verksamheten.

I samband med upphandlingar har Landstinget att följa lagen om offentlig upphandling (LOU). Detta gäller i stort sett alla köp, leasing, hyra eller hyrköp av varor, byggtreprenader eller tjänster.

En grundläggande princip för att undvika konflikt med konkurrenslagstiftningen är att upphandling skall vara skild från den verksamhet som alternativt också kan utföra tjänsten.

Upphandlingar/inköp över två prisbasbelopp

Landstingsstyrelsens tekniska delegation har att fatta tilldelningsbeslut för

- upphandling/inköp av varor och tjänster över tröskelvärdet enligt lagen om offentlig upphandling för närvarande 2010-2011 1 920 000 kronor.
- upphandlingar av byggtreprenader överstigande tre miljoner kronor.

För upphandlingar där tilldelningsbeslut inte fattas av tekniska delegationen har landstingsstyrelsen lämnat följande delegationer.

Fastighetsdirektör

1. Upphandling av byggtreprenader understigande 3 miljoner kronor,
2. Upphandlingar varor och tjänster under LOU:s tröskelvärden som direkt är hänförligt till fastighetsområdet
3. Ingå externa hyresavtal där Landstingets sammantagna åtagande över avtalstid inte överstiger 3 miljoner kronor.
4. Fastighetsregleringar av mindre art till exempel servitut och vägreglering.

Inköpsdirektör

1. Upphandling av varor och tjänster under LOU:s tröskelvärden,
- kan vidaredelegeras till inköpshandläggare
2. Försäljning av lösegendom i samband med reinvesteringar eller utrantering om försäljningspris överstiger 0,25 prisbasbelopp men understiger 100 000 kronor.

Trafikdirektör

1. Upphandling under LOU:s tröskelvärden av trafikentreprenader och till trafikverksamheten direkt hän förliga system/utrustningar.

Avtalstecknande

Efter att tilldelningsbeslut fattas undertecknas avtal av inköpsdirektör, fastighetsdirektör eller trafikdirektör. Vid vidaredelegation undertecknas avtal av den till vilken vidaredelegering har skett.

För hyresavtal där Landstingets sammantagna åtagande överstiger 3 miljoner kronor ska avtal undertecknas av firmatecknare.

Beslut enligt delegation skall anmälas i landstingsstyrelsen genom protokoll eller på annat sätt.

Upphandlingar/inköp understigande två prisbasbelopp

Om värdet på den upphandlade varan/tjänsten understiger två prisbasbelopp per år **kan det** ligga i beslutsattestants befogenheter och underteckna avtal inom ramen för godkänd budget.

Om ramavtal finns eller leverantören har avtal med Landstinget inom andra produktområden ska ramavtal åberopas. Vid nyttjande av ramavtal ska avrop ske i enlighet med gällande avropsordning. Vid tveksamheter ska Inköpsavdelningen kontaktas.

Avtal som sluts där inga ramavtal kan åberopas bör inte sträcker sig längre än tre år.

Försäljning av varor och tjänster

Allmänt

I kommunallagen 1 kap 7 § finns angivet att kommuner och landsting får driva näringsverksamhet, om den bedrivs utan vinstsyfte och går ut på att tillhandahålla allmännyttiga anläggningar eller tjänster åt medlemmar i kommunen eller landstinget.

Varor och tjänster

Förvaltningschef ansvarar för avtal tecknade inom den egna förvaltningen. Det är viktigt att beakta att försäljningen sker utan vinstsyfte och till en nivå där inte konkurrensen på den privata marknaden sätts ur spel. Det innebär i stort att försäljningar kan ske till skattefamiljen (verksamhet som är offentligt finansierad) och bör inte omfatta någon större del av förvaltningens totala omsättning. Avtalets omfattning i tiden bör inte överstiga tre år.

Lös egendom utrustning

Avtal om försäljning av lös egendom i samband med reinvestering eller utrangering fattas av förvaltningschef om försäljningspris understiger 0,25 basbelopp. För övrig försäljning fattas beslut av inköpsdirektör eller tekniska delegationen. Samråd om pris ska ske med inköpsavdelningen.

Förteckning över försäld egendom och med angivande av försäljningspris skall redovisas till tekniska delegationen en gång i halvåret. Förteckning ska också delges förvaltningens ekonomiavdelning så att utrangering kan ske i anläggningsredovisning.

Arbetsrättsliga avtal

Förvaltningschef beslutar om vem som inom förvaltningen har rätt att underteckna anställningsavtal med personal inom ramen för godkänd budget.

För avtal om speciellt uppdrag ska innan avtal sluts ersättningsnivån fastställas av personaldirektören.

Avtalsdatabas – förvaring av avtal

Ett ingånget avtal innebär att Landstinget iklätt sig en förpliktelse eller har en rättighet av något slag. Ett avtal kan avse ett tillfälle eller sträcka sig över en längre tidsperiod.

Speciellt viktigt är att god kännedom finns om de skyldigheter och rättigheter som sträcker sig över tid. Av det skälet ska samtliga avtal (förutom arbetsrättsavtal) som sträcker sig över tid registreras i Landstingets avtalsdatabas. Avtalsdatabasen

administreras av inköpsavdelningen och är tillgänglig för informationssökning via Landstingets intranät.

Avtal som avser viss händelse arkiveras som del av verifikationsunderlag om avtalet gäller en ekonomisk transaktion. I annat fall förvaras och arkiveras avtalet på respektive förvaltning.

Planeringsdelegationen §§ 62-96

Tid: 2012-05-29, kl 09:00-14:05

Plats: Landstingets kansli, sal A

§ 82 *Rätt att teckna avtal – revidering*

Dnr Revidering av gjorts av riktlinjer för *Rätt att teckna avtal*.

LJ2012/

668 **Beslut**

Planeringsdelegationen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att godkänna föreliggande riktlinjer för – Rätt att teckna avtal.

Utdrag: Landstingsstyrelsen

Vid protokollet

Siw Kullbergh

Justeras

Håkan Jansson

Rätt utdraget,
Intygar

Lena Sandqvist